

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

**Academic leadership of educational institution administrators that affect
academic administration effectiveness under the Secondary
Educational Service Area Office Bangkok 1**

สมนึก การีเวท (Somnuk Kareevate)¹

ทรงยศ แก้วมงคล (Songyos Kawmongkon)² สมศักดิ์ คงเที่ยง (Somsak Kongtieng)³

นิษฐา พรสุวิวงศ์ (Nissara Pronsurivong)⁴ สุวรรณมา ยุทธภักดิ์ (Suwanna Yutthapit)⁵

Received: April 23, 2025

Revised: June 5, 2025

Accepted: June 10, 2025

⁴ Corresponding Author. Email: nissara.pr@northbkk.ac.th

บทคัดย่อ¹

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร 2) ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ 3) ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ 4) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนจำนวน 366 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของยามานะ วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิและการสุ่มแบบง่ายโดยการจับฉลาก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ประกอบด้วยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์สถิติการถดถอยพหุคูณแบบ Stepwise

ผลการวิจัย พบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ สังกัด

โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง ($r_{xy} = .921$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 4) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนการสอน (X_2) ($\beta = .529$) ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน (X_3) ($\beta = .448$) โดยทั้ง 2 ปัจจัย ดังกล่าวร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ได้ร้อยละ 91.42 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = .519 + .810X_3 + .070X_2$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$ZY = +.904X_3 + .064X_2$$

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร, ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ, ระดับมัธยมศึกษา

Abstract

This research aimed to study 1) academic leadership of administrators, 2) academic administration effectiveness, 3) the relationship between academic leadership of administrators and academic

¹⁻⁴ อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
Lecturer, Faculty of Education, North Bangkok University

⁵ อาจารย์ประจำ คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
Lecturer, Faculty of Liberal Arts, North Bangkok University

administration effectiveness, and 4) academic leadership of educational institution administrators that affect academic administration effectiveness under the Secondary Educational Service Area Office 1. The samples consisted of 366 teachers. The sample size was determined using Yamane's calculation formula, stratified random sampling method, and simple random sampling by drawing lots. The research instrument was a questionnaire. The statistics used in data analysis included mean, standard deviation, Pearson's product moment correlation coefficient, and Stepwise multiple regression analysis.

The results of the research found that 1) Overall, academic leadership of administrators in educational institutions was at a high level. 2) Overall, academic administration effectiveness of the affiliated schools had high opinions. 3) Academic leadership of the administrators was related to academic the administration effectiveness. Overall, there is a high level of relationship ($r_{xy} = .921$) with statistical significance at the .01 level. 4) Academic leadership of administrators consisted of teaching management (X_2) ($\beta = .529$) and promotion of academic atmosphere of the school (X_3) ($\beta = .448$). Both of these factors together predicted the effectiveness of academic administration by 91.42 percent, which could be written as the following prediction equation:

Prediction equation in raw score form

$$Y = .519 + .810X_3 + .070X_2$$

Prediction equation in standard score form

$$ZY = +.904X_3 + .064X_2$$

Keywords: Academic leadership of educational institution administrators, Academic administration effectiveness, Secondary education level

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคน สังคม และประเทศชาติ โดยมีบทบาทในการเสริมสร้างคุณภาพกำลังคนให้สามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นได้

อย่างมีความสุขในสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ 21 การศึกษาจึงเป็นปัจจัยหลักในการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในเวทีโลก ภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่มีความพลวัต นานาประเทศต่างให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษา เพื่อเสริมสร้างทรัพยากรมนุษย์ให้พร้อมรับกับความเปลี่ยนแปลงของโลกควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของชาติ สำหรับประเทศไทย ได้เน้นการพัฒนาศักยภาพของประชาชนให้มีความรู้ และสมรรถนะที่ตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาประเทศ ทั้งนี้เพื่อตอบสนองต่อแรงกดดันจากกระแสโลกาภิวัตน์และปัญหาภายในประเทศ เป้าหมายสำคัญคือ การยกระดับคุณภาพชีวิตของคนไทย สร้างสังคมที่มีคุณธรรม จริยธรรม และนำพาประเทศให้สามารถก้าวข้ามกับดักรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันและอนาคต (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560, น.1) การพัฒนาประเทศไทยสู่ความมั่นคงและยั่งยืนในอนาคต ต้องเริ่มจากการเสริมสร้าง "ทุนมนุษย์" ให้เข้มแข็ง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยเฉพาะการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อคุณภาพชีวิต การน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในระบบและโครงสร้างสังคมไทย จะช่วยเสริมภูมิคุ้มกันให้คนไทยสามารถรับมือกับความเปลี่ยนแปลงได้อย่างยั่งยืน กระทรวงศึกษาธิการมุ่งมั่นยกระดับมาตรฐานการศึกษาไทยให้ทัดเทียมนานาชาติ โดยพัฒนาครูให้มีศักยภาพในการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต สร้างนิสัยใฝ่รู้ คิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ มีคุณธรรมนำความรู้ รักความเป็นไทย และพร้อมแข่งขันในระดับโลก (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2560, น.10)

ภาวะผู้นำทางวิชาการเป็นคุณลักษณะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากผู้บริหารมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนโรงเรียนสู่ความก้าวหน้า และยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ผู้บริหารจึงต้องสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ จัดสรรทรัพยากรที่เหมาะสม กำกับดูแล

กระบวนการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ รวมถึงปลูกฝังความเชื่อมั่นในความสำเร็จของผู้เรียน ภาวะผู้นำที่เข้มแข็งของผู้บริหารจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการสอนของครูและคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนโดยรวม (วรรณกร โชมขุนทด, 2562) ประสิทธิภาพของโรงเรียนเกิดจากการมีสภาพแวดล้อมทางสังคม บรรยากาศ และทรัพยากรที่เอื้อต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ และทักษะในด้านต่าง ๆ โดยองค์ประกอบของควมมีประสิทธิภาพสะท้อนให้เห็นถึงการเป็นระบบสังคมที่ต้องมีการจัดความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายนอกกับกระบวนการภายในองค์กรให้สอดคล้องกับบริบทและเงื่อนไขของระบบการศึกษาในสังคม (พิมพ์พรณ สุริโย, 2552) ซึ่งประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการมีความสำคัญยิ่งเพราะแสดงถึงความสำเร็จของสถานศึกษา ด้วยเหตุนี้ สถานศึกษาจำเป็นต้องปรับปรุงหลักสูตรของสถานศึกษา ซึ่งประสิทธิผลของสถานศึกษาวัดจากนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและสามารถพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวกตลอดจนปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมและสามารถแก้ปัญหาภายในโรงเรียน (ธีรพงษ์ ก้านพิกุล, 2560, น.50)

การบริหารงานวิชาการเป็นกระบวนการจัดการกิจกรรมด้านวิชาการที่มุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยครอบคลุมการกำหนดบทบาทหน้าที่ การวางแผนและดำเนินงานด้านวิชาการ การพัฒนาสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ การวัดและประเมินผล การจัดบรรยากาศที่ส่งเสริมการเรียนรู้ การจัดแหล่งเรียนรู้และศูนย์สารสนเทศ ตลอดจนการนิเทศภายในอย่างต่อเนื่อง เพื่อยกระดับคุณภาพทางวิชาการให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน (ยาเบ็น เรื่องจรูญศรี, 2564) งานวิชาการเป็นภารกิจสำคัญของการบริหารการศึกษาทุกระดับ โดยผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้และความเข้าใจในหลักสูตรตลอดจนให้ความสำคัญต่อการดำเนินงานด้านวิชาการอย่างจริงจัง เนื่องจากงานวิชาการเป็นตัวสะท้อนคุณภาพและประสิทธิภาพของการจัดการศึกษา อีกทั้งยังเป็นหัวใจสำคัญของกระบวนการเรียนการสอนในสถานศึกษา (นิตยกันต์ บุญเกื้อ, พระปลัดโฆษิต โฆสิตโต, พระมหาสุพจน์ สุเมโธ, 2566, น.50)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ซึ่งเป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานตามภารกิจในการส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ติดตามการจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาให้เด็กไทยได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง มีคุณภาพ พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้ได้ตามมาตรฐานการศึกษา เพื่อให้การปฏิรูประบบบริหารและจัดการศึกษาระบบผลตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 โดยมีโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัด จำนวน 67 โรงเรียน ผลจากการประเมินด้านคุณภาพของผู้เรียน จุดที่ควรพัฒนามากที่สุดคือ ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้าง นวัตกรรมด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ จุดที่ควรพัฒนามากที่สุด การมีระบบบริหารจัดการ คุณภาพสถานศึกษา ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จุดที่ควรพัฒนามากที่สุดคือ การจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1, 2566)

จากสภาพที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่า การบริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องอาศัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อประสิทธิภาพและคุณภาพของการจัดการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อคุณภาพและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 เพื่อใช้ผลการวิจัยเป็นแนวทางในการพัฒนาและเสริมสร้างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารจัดการด้านวิชาการ และนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1
4. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 4,197 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1. 2566)
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างตามหลักการคำนวณของยามาเน (Yamane, 1973) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเท่ากับ 366 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ และการสุ่มแบบง่ายโดยการจับฉลาก
2. เวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลจะใช้เวลาตั้งแต่วันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2567 ถึง วันที่ 30 เมษายน พ.ศ. 2567 เป็นระยะเวลา 2 เดือน
3. สถานที่เก็บข้อมูล คือ โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็น

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 ตอนที่ 3 ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ คือแบบสอบถาม สร้างขึ้นจากการ ทบทวน แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดย ได้ออกแบบสอบถามให้สอดคล้องกับการวิจัย โดยมี การสร้างแบบสอบถามดังนี้

1. ศึกษาหลักการ ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหาร สถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของ ครู
2. นำความรู้ที่ได้จากข้อ 1 มาสร้าง แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ให้ครอบคลุมเนื้อหา
3. นำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญ เพื่อหา ความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) แล้ว นำมาหาค่า IOC ได้ค่า IOC = .60-1.00
4. นำแบบสอบถามที่ได้ไปทดลอง (Try-out) กับ นักศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้ค่า สัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (α - Coefficient) ของครอนบาคได้ค่า $\alpha = .977$
5. นำแบบสอบถามที่ได้จากขั้นที่ 5 มาปรับปรุง แก้ไข และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยนำแบบสอบถามไปสอบถาม ครูในโรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 จำนวน 366 คน เก็บรวบรวม แบบสอบถามที่ได้จากการตอบแบบสอบถาม เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน และการวิเคราะห์สถิติการถดถอยพหุคูณ แบบ Stepwise

ผลการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม มีผลการวิจัยดังตาราง 1 ต่อไปนี้

ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การกำหนดภารกิจของโรงเรียน	4.20	.404	มาก
2. การจัดการเรียนการสอน	4.24	.338	มาก
3. การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน	4.22	.413	มาก
รวม	4.22	.359	มาก

จากตาราง 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D.= .359) เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ การจัดการเรียนการสอนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D.= .338) รองลงมาคือ การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$, S.D.= .413) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ การกำหนดภารกิจของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$, S.D.= .404) ตามลำดับ

2. ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม มีผลการวิจัยดังตาราง 2 ต่อไปนี้

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.19	.408	มาก
2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียน ให้มีทัศนคติทางบวก	4.28	.371	มาก
3. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและ พัฒนาโรงเรียน	4.26	.390	มาก
4. ความสามารถในการแก้ปัญหา ภายในสถานศึกษา	4.18	.472	มาก
5. ความพึงพอใจในงานของครู	4.27	.379	มาก
รวม	4.24	.370	มาก

จากตาราง 2 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D.= .370) เมื่อพิจารณารายด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$, S.D.= .371) รองลงมาคือ ความพึงพอใจในงานของครู อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$, S.D.= .379) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$, S.D.= .472) ตามลำดับ

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม ภาพรวม มีผลการวิจัยดังตาราง 3 ต่อไปนี้

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวม

	X_1	X_2	X_3	X_{total}	Y
X_1	1.000				
X_2	.737**	1.000			
X_3	.857**	.810**	1.000		
X_{total}	.934**	.900**	.958**	1.000	
Y	.813**	.796**	.956**	.921**	1.000

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 3 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .921$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน (X_3) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .956$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. การกำหนดภารกิจของโรงเรียน (X_1) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .813$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. การจัดการเรียนการสอน (X_2) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 อยู่ในระดับสูง ($r_{xy} = .796$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 มีผลการวิจัยดังตาราง 4 ต่อไปนี้

ตาราง 4 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis: MRA) ด้วยวิธี Stepwise

ตัวแปร	ประสิทธิผลของสถานศึกษา				
	B	SE	Beta	t	Sig.
(Constant)	.519	.072		7.245**	.000
X_3	.810	.023	.904	34.585**	.000
X_2	.070	.029	.064	2.440*	.015
R = .956	Adjusted R2 = .9142		SE(est.) = .108		
F = 1946.009	Sig. = .000				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ประกอบด้วย การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน (X_3) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 การจัดการเรียนการสอน (X_2) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณเท่ากับ .956 แสดงว่าตัวแปรพยากรณ์ชุดนี้ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ได้ร้อยละ 91.42 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์เท่ากับ .108

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร มีทั้งหมด 2 ตัวแปร เรียงตามลำดับความสำคัญ ดังนี้ การจัดการเรียนการสอน (X_2) ($\beta = .529$) การส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน (X_3) ($\beta = .448$) ซึ่งตัวแปรพยากรณ์ที่ดีทั้ง 2 ตัว ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ดังนั้น จึงสามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ในรูปคะแนนดิบและรูปคะแนนมาตรฐาน ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y = .519 + .810X_3 + .070X_2$$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$ZY = +.904X_3 + .064X_2$$

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ผู้บริหารใช้ความรู้ความสามารถและประสบการณ์ในการบริหาร มีความเป็นผู้นำ ส่งเสริมและสนับสนุนผู้ใต้บังคับบัญชา ปฏิบัติงานให้เต็มตามความสามารถ ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง สามารถบริหารความขัดแย้งระหว่างบุคคล ใช้หลักเหตุผลในการบริหารงาน สามารถประสานงานกับบุคคลหรือหน่วยงานต่าง ๆ ปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิ่งแก้ว เกื้อหนองขุน (2560) ที่ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 27 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติพร พรงาม (2560) ที่ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา คำมูล (2561) ที่ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการและวัฒนธรรมธรรมาภิบาลที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน และวัฒนธรรมธรรมาภิบาลโรงเรียนอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เกตุสุดา กิ่งการจร และพิมล พรรณ เพชรสมบัติ (2562) ที่ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 4 สระบุรี พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิเรมอร ทองสมนึก (2562) ที่ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 31 พบว่า ภาวะผู้นำการ

เปลี่ยนแปลง และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ มะไซดี อับดุลกอเดร์ (2565) ที่ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษานราธิวาส พบว่า ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของจิรวรรณ เสาวคนธ์ (2565) ที่ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 1 ได้มีการกำหนดพันธกิจด้านการจัดการศึกษาโดยมุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถและความเป็นเลิศทางวิชาการ ตลอดจนมีสมรรถนะตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร และมีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 พร้อมกันนี้ ยังให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญในวิชาชีพ ซึ่งส่งผลให้ผู้บริหารสถานศึกษามุ่งเน้นการบริหารจัดการโรงเรียนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถดำเนินงานได้อย่างคล่องตัว และก่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดต่อการพัฒนาผู้เรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของจิรวรรณ เสงี่ยมอง (2561) ที่ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนและองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 13 จังหวัดกระบี่ พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนจังหวัดกระบี่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ นครินทร์ อิมสวาสดี (2561) ที่ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า ประสิทธิภาพของโรงเรียนอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ

งานวิจัยของ ปวีณา คำมูล (2561) ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการและวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่าประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิเรมอร ทองสมนึก (2562) ที่ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรวรรณ เสาวคนธ์ (2565) ที่ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน อยู่ในระดับมากทุกด้าน

3. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 1 มีวิสัยทัศน์และพันธกิจที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีความรู้ ความสามารถ และสมรรถนะตามหลักสูตร ตลอดจนสอดคล้องกับทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 โดยเน้นการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีความเป็นมืออาชีพ ผู้บริหารจึงให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาอย่างมีมาตรฐาน และมุ่งยกระดับคุณภาพการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด ส่งผลให้ผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการ ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรวรรณ แซงย่อง (2561) ที่ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนและองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 จังหวัดกระบี่ พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนและองค์การแห่งการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับสูง

มากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ นครินทร์ อิมสวาสดี (2561) ที่ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา คำมูล (2561) ที่ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการและวัฒนธรรมองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร และวัฒนธรรมองค์กรมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ สิเรมอร ทองสมนึก (2562) ที่ศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 31 มีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวก ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรวรรณ เสาวคนธ์ (2565) ที่ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีของภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ประกอบด้วย ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการของโรงเรียน โดยทั้ง 2 ปัจจัย สามารถ ร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ได้ร้อยละ 91.42 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากภาวะผู้นำทางวิชาการ

ของผู้บริหารที่ให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอน และการส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรวรรณ แซงย่อง (2561) ที่ศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนและองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 จังหวัดกระบี่ พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร โรงเรียน และองค์การแห่ง การเรียนรู้ ของโรงเรียน ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนจังหวัดกระบี่ และด้านการกำหนดภารกิจของโรงเรียน ด้านการ ส่งเสริมบรรยากาศทางวิชาการ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม และด้านความคิดเชิงระบบ สามารถพยากรณ์ ประสิทธิภาพของโรงเรียนจังหวัดกระบี่ โดยรวมกันได้ ร้อยละ 54.50 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา คำมูล (2561) ที่ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการ และวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมาย ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการ ส่งเสริมบรรยากาศวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อ การเรียนรู้ วัฒนธรรมองค์การ ด้านความมุ่งมั่นประสงค์ ของโรงเรียน วัฒนธรรมองค์การด้านความหลากหลาย ของบุคลากร และวัฒนธรรมองค์การด้านการมอบ อำนาจ สามารถพยากรณ์ประสิทธิภาพของโรงเรียนได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 05 มีค่าสัมประสิทธิ์ การทำนายร้อยละ 64.80 สอดคล้องกับงานวิจัย ของ สิเรมอร ทองสมนึก (2562) ที่ศึกษาภาวะผู้นำการ เปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 31 พบว่า ปัจจัยภาวะ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลของ โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่ การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 31 ได้ร้อยละ 62.40 สอดคล้องกับ งานวิจัยของ จีรวรรณ เสาวคนธ์ (2565) ที่ศึกษาภาวะ ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำ ทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสามารถพยากรณ์ ประสิทธิภาพของโรงเรียน โดยมีความสามารถการ พยากรณ์ร้อยละ 86.40

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรประเมินความ ต้องการของครูเพื่อพัฒนาด้านวิชาการไปสู่เป้าหมาย ของสถานศึกษา ควรส่งเสริมให้มีการปรับปรุง หลักสูตร ให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง และความต้องการของท้องถิ่น และควรจัดให้มีการ ประชาสัมพันธ์เผยแพร่เป้าหมายของโรงเรียน อย่างชัดเจน

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษาและครูควรร่วมกัน พัฒนาเป้าหมายของสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงการเรียน การสอน และนำข้อมูลผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนมาใช้ในการพัฒนาด้านวิชาการไปสู่ เป้าหมายของสถานศึกษา

1.3 ผู้บริหารควรส่งเสริม สนับสนุน และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของครู อย่างต่อเนื่อง ทั้งในด้านการสร้างบรรยากาศ และสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตลอดจนการ จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอและเหมาะสม เพื่อใช้ในการ พัฒนาระบบการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การดำเนินการดังกล่าวจะช่วย ส่งเสริมให้ครูสามารถพัฒนาการเรียนการสอนได้อย่าง มีคุณภาพและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน อันจะนำไปสู่การเรียนรู้อย่างแท้จริงและหลากหลาย ของนักเรียน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการ ยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในภาพรวม

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการ ของผู้บริหารและองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 1

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผล ต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษากรุงเทพมหานคร
เขต 1

เอกสารอ้างอิง

กิ่งแก้ว เกื้อหนองขุน. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 27*. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต], มหาวิทยาลัยราชภัฏร้อยเอ็ด.

กิตติพร พรงาม. (2560). *ภาวะผู้นำทางวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ฉะเชิงเทรา เขต 1*. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต], มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.

เกตุสุดา กิ่งการจร และพิมลพรรณ เพชรสมบัติ. (2562). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 4 สระบุรี*. *Journal of Graduate Review Nakhon Sawan Buddhist College*, 7(3), 427-442.

จิราวรรณ แซงยอง. (2561). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนและองค์การแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา เขต 13 จังหวัดกระบี่*. [งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต], มหาวิทยาลัยบูรพา.

จิราวรรณ เสาวคนธ์. (2565). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1*. [งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต], มหาวิทยาลัยบูรพา.

ธีรพงษ์ ก้านพิกุล. (2560). *ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี*. [งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต], มหาวิทยาลัยบูรพา.

นครินทร์ อิมสวาสดิ์. (2561). *การศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี*.

[งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต], มหาวิทยาลัยบูรพา.

นิตยกันต์ บุญเกื้อ, พระปลัดโฆสิต โฆสิตโต, พระมหาสุพจน์ สุเมโธ. (2566). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2*. *Journal of MCU Nakhondhat*, 10(10), 49-61.

ปวีณา คำมูล. (2561). *ภาวะผู้นำทางวิชาการและวัฒนธรรมองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1*. [งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต], มหาวิทยาลัยบูรพา.

พิมพรรณ สุริโย. (2552). *ปัจจัยของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลโรงเรียนเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 9 กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น*. [วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต], มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

มะไซดี อับดุลกอเดร์. (2565). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษานราธิวาส*. [สารนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต], มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ยาเป็น เรื่องจรรยา ศรี. (2564). *หลักการทฤษฎีและกระบวนการบริหารงานวิชาการ*. <https://www.kroobannok.com/blog/24395>.

วรรณกร ไชมขุนทด. (2562). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3*. *วารสารบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยขอนแก่น*, 15(2), 62 - 64.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌมศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 1. (2566). *รายงานการประเมินตนเอง*. <http://www.sesao2.go.th/>.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579*. บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2560). แผนพัฒนา
การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับที่ 12
(พ.ศ. 2560 - 2564). สำนักงานปลัดกระทรวง
ศึกษาธิการ กระทรวงศึกษาธิการ.

สิเรมอร ทองสมนึก. (2562). ภาวะผู้นำการ
เปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำทางวิชาการของ
ผู้บริหารที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 31. [งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต],
มหาวิทยาลัยบูรพา.

Yamane, Taro (1973). *Statistics: an introductory
analysis*. Harper & Row.